

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Šebka, soudkyně Lenky Bahýřové, a soudkyně Kateřiny Mrázové, ve věci

navrhovatele: **Česká republika na 1. místě**, IČO: 19882149
sídlem Jankovcova 1535/2a, Praha 7
zast. advokátem JUDr. Miroslavem Píndešem, Ph.D.
sídlem Zámecká 550, Bučovice

proti

odpůrci: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

za účasti: **Svoboda a přímá demokracie (SPD)**, IČO: 04134940
sídlem Rytířská 410/6, Praha 1
zast. advokátem JUDr. Adamem Batunou
sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1

o návrhu na zrušení registrace kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které se budou konat ve dnech 3. a 4. října 2025, podané v Kraji Vysočina,

takto:

- I. Návrh **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

1. Navrhovatel se domáhá zrušení registrace kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (PČR), vyhlášené na dny 3. a 4. října 2025; a to konkrétně registrace kandidátní listiny SPD podané v Kraji Vysočina.
2. Kandidátní listinu SPD podanou v Kraji Vysočina registroval Krajský úřad Vysočina rozhodnutím ze dne 15. 8. 2025, č. j. KUJI 69041/2025 (dále jen „rozhodnutí o registraci“ či „napadené rozhodnutí“). Dle odůvodnění rozhodnutí o registraci nezjistil krajský úřad po přezkoumání kandidátní listiny i prohlášení kandidátů nedostatky a rozhodl o registraci bezvadné kandidátní listiny podle § 33 odst. 3 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky (dále jen „zákon o volbách“).

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Hladíková.

II.

3. Navrhovatel tvrdí, že kandidátní listina byla podána a registrována formálně pouze jménem SPD, avšak fakticky představuje společnou kandidaturu SPD, Trikolory, Svobodných a PRO. Tyto subjekty se dlouhodobě a systematicky prezentují pod společným názvem a vizuální identitou „Spojení. Pro vás!“, s jednotnou grafikou, společným programem a koordinovanou kampaní; jde o faktickou koalici čtyř politických subjektů. Ve volbách do zastupitelstev krajů přitom uvedené subjekty kandidovaly přiznaně jako koalice.
4. Podle navrhovatele se nejedná o jednotlivé případy zařazení členů jiných stran na kandidátku SPD, jak to připouští judikatura NSS (usnesení Vol 57/2017), ale o systematickou dohodu stran na úrovni vedení o počtu a pozicích kandidátů. Jde tedy o typický znak koaliční kandidátní listiny, která měla být podána jako koaliční a podléhat 11% uzavírací klauzuli podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o volbách. Postup SPD a jejích partnerů je vědomým obcházením zákona a zneužitím práva. To narušuje rovné podmínky volební soutěže, odporuje účelu uzavíracích klauzulí, které byly opakovaně posvěceny Ústavním soudem jako legitimní prostředek k omezení tříštění politických sil (nález Pl. ÚS 44/17). Novela z roku 2021 přitom stanovila nyní platné klauzule – 5 %, 8 % a 11 % – a pro volby 2025 je tato právní úprava závazná.
5. Navrhovatel rovněž namítá, že koalice ve své kampani zneužila název navrhovatele „Česká republika na 1. místě!“, čímž klamala voliče a vyvolala dojem, že tento subjekt je součástí koalice. To je podle něj v rozporu s čl. 22 Listiny základních práv a svobod, § 16 odst. 2 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, a představuje i nekalou soutěž ve smyslu občanského zákoníku.
6. Odpůrce ve vyjádření k návrhu uvedl, že kandidátní listina politického hnutí SPD byla dne 22. 7. 2025 podána v souladu se zákonem o volbách, splňovala všechny zákonné náležitosti podle § 31 a § 32, a proto byla dne 15. 8. 2025 řádně zaregistrována a zveřejněna. Podle názoru úřadu nebylo z jeho strany pochybení, neboť při registraci kandidátních listin je povinen posuzovat pouze zákonem stanovené náležitosti a není oprávněn přihlížet k okolnostem vyplývajícím z volební kampaně. Zdůraznil, že právní úprava ponechává na kandidujících subjektech, zda budou kandidovat samostatně či jako koalice, avšak v případě SPD nebyl na kandidátce uveden žádný kandidát z jiné strany nebo hnutí, a tudíž se nejednalo o koalici. Argumentace navrhovatele, že by registrace měla být zrušena, je podle úřadu nepřiléhavá, přičemž úřad poukázal i na to, že na kandidátních listinách navrhovatele se naopak objevují členové jiných stran, včetně stran s pozastavenou činností.
7. Politické hnutí SPD ve vyjádření uvedlo, že jeho kandidátní listina byla podána výlučně jím, splnila všechny náležitosti dle § 31 a § 32 zákona o volbách a krajský úřad ji proto oprávněně zaregistroval. Na listině nejsou systematicky kandidáti jiných stran, ale pouze členové SPD, přičemž ani samotná přítomnost jednotlivce z jiné strany není důvodem k překvalifikaci kandidatury na koaliční. Podle § 31 odst. 1 zákona o volbách je koalice dána jen tehdy, pokud to kandidující subjekty výslovně označí na kandidátní listině; bez tohoto označení jde o samostatnou kandidaturu. Tento výklad potvrzuje ustálená judikatura Ústavního soudu (I. ÚS 127/96) i Nejvyššího správního soudu (Vol 57/2017), podle níž nelze konstruovat tzv. skryté koalice, neboť by to vneslo do volební soutěže právní nejistotu. Orgány veřejné moci nemají pravomoc takovou kandidaturu „překvalifikovat“ na koaliční, neboť důvody pro odmítnutí registrace jsou v zákoně taxativně vymezeny. Koncept tzv. skryté koalice soudy výslovně odmítly jako matoucí a právně nerelevantní, a proto námitky navrhovatele o obcházení zákona postrádají právní základ.
8. Nařčení z neoprávněného užití názvu navrhovatele je podle SPD neoprávněné. Slogan „Česká republika na 1. místě“ SPD pravidelně veřejně užívá již od roku 2019, zatímco navrhovatel byl registrován až 1. 11. 2023. Jedná se o slogan natolik zaužívaný a popisný, že jeho užití ve volební kampani ze strany SPD vylučuje jeho spojení s navrhovatelem. Ze stejného důvodu nemůže být tomuto názvu přiznána soudní ochrana. K porušení odkazovaných právních předpisů nedochází.

III.

9. Krajský soud neměl pochyb o splnění podmínek řízení vedeného podle § 89 odst. 1 písm. c), odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Přistoupil proto k posouzení návrhu a dospěl k závěru, že není důvodný.
10. Podstata argumentace navrhovatele spočívá v přesvědčení, že kandidátní listina SPD podaná v Kraji Vysočina ve skutečnosti není kandidátní listinou jednoho politického hnutí, nýbrž kandidátní listinou koalice složené ze čtyř politických stran a hnutí. Navrhovatel tvrdil, že „*v rámci kandidátní listiny nebyli jen kandidáti, kteří jsou členy SPD či nestraníci kandidující za SPD. Součástí kandidátní listiny jsou též členové dalších politických stran*“. Takové tvrzení navrhovatele však neodpovídá skutečnosti.
11. Kandidátní listina SPD podaná v Kraji Vysočina sestává jen a pouze z kandidátů, kteří jsou členy SPD. Není zde tedy jediný kandidát, který by byl členem, byť jedné z politických stran, s nímž má SPD podle navrhovatele tvořit koalici, resp. kandidát, jehož by taková strana (odlišná od SPD) navrhla. Pokud tedy navrhovatel tvrdil, že se politické hnutí SPD dohodlo na celostátní úrovni s politickými stranami Trikolora, PRO Právo Respekt Odbornost a Svobodní, že součástí kandidátní listiny budou též členové těchto stran, kandidátní listina SPD podaná v Kraji Vysočina o takové dohodě nesvědčí. Nejedná se o důkaz projevu navrhovatelem tvrzené společné kandidatury více politických stran a hnutí, tj. koalice, na němž je návrhová argumentace primárně vystavěna.
12. Úkolem krajského soudu v tomto typu řízení je – k návrhu volebního konkurenta politického hnutí, jehož registrace je navrhována na zrušení – dohlédnout na zákonnost provedené registrace, a to *ve vztahu ke konkrétnímu rozhodnutí o registraci kandidátní listiny*. To vyplývá z § 86 ve spojení s § 88 odst. 1 zákona o volbách [jakož i z § 89 odst. 1 písm. c) a odst. 4 s. ř. s.], podle nichž se lze domáhat ochrany u příslušného soudu *proti provedení registrace kandidátní listiny*, tj. proti rozhodnutí krajského úřadu, který rozhodnutí o registraci vydal. Předmět řízení na úrovni krajských soudů je tedy zákonem o volbách jednoznačně vymezen a krajský soud není oprávněn takto vymezený předmět řízení s ohledem na nastavený systém soudní ochrany volebního procesu ve fázi registrace překračovat tím, že by přezkoumával jiná rozhodnutí o registraci (byť podaná stejným politickým hnutím) v jiných krajích.
13. Pokud se navrhovatel domáhá toho, aby soud vyhodnotil registraci kandidátní listiny SPD v Kraji Vysočina ve spojení s registracemi kandidátních listin SPD v jiných krajích jako kandidátní listinu koalice, k takovému postupu soud nemá prostor (neboť je limitován vymezeným předmětem řízení) a nemá k němu ani důvod. Kandidátní listina SPD podaná v Kraji Vysočina totiž s ohledem na své označení a složení nevzbuzuje pochybnosti o tom, že se hnutí SPD nemělo a nechtělo o přízeň voličů ucházet jako koalice.
14. Odpůrce při registraci vycházel ze zákonem vymezené definice koalice dle § 31 odst. 1 zákona o volbách: „*za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název*“. Tyto znaky kandidátní listina SPD nevykazovala (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24, bod 21). Nebyl proto ani důvod pochybovat o navrhovatelem poukazovaném požadavku, že „*koalice musí být složena ze stejných politických stran nebo politických hnutí ve všech volebních krajích*“ (§ 31 odst. 2 věta třetí zákona o volbách).
15. Případná dohoda SPD s jinými politickými stranami o (před)volební spolupráci, na níž navrhovatel poukazuje, se tedy jakkoli neodrazila v podání kandidátní listiny registrované napadeným rozhodnutím. V takové situaci lze navrhovatelem poukazovanou koordinaci společného postupu SPD s dalšími politickými stranami toliko akceptovat jako součást předvolební taktiky, která v daném případě nemůže vést k závěru o nezákonnosti registrace kandidátní listiny SPD v Kraji Vysočina.

16. Soud současně nepovažuje za nutné pro účely přezkumu rozhodnutí o registraci SPD v Kraji Vysočina podrobně vypořádávat rozsáhlou návrhovou argumentaci, neboť ta předpokládá následky, jež se v registrované kandidátní listině vůbec neprojevily. Ze stejného důvodu bylo rovněž nadbytečné doplňovat dokazování četnými navrhovatelem uváděnými důkazními návrhy týkajícími se spolupráce SPD s dalšími politickými stranami. Jinými slovy, napadené rozhodnutí nepředstavuje pro uplatněnou návrhovou argumentaci relevantní „podvodek“. Složení kandidátní listiny SPD v Kraji Vysočina totiž nevzbuzuje žádné pochybnosti o tom, že hnutí SPD v tomto kraji kandiduje jako samostatné politické hnutí, nikoli jako koalice.
17. Námitky týkající se údajně neoprávněného užití názvu navrhovatele ve volebních sloganech SPD nejsou pro registrační řízení relevantní. Svojí povahou se týkají volební kampaně, jejíž řádné vedení může být případně otázkou soudního přezkumu po volbách (řízení o neplatnosti voleb podle § 90 s. ř. s.).

IV.

18. Po provedeném soudním přezkumu nebyly shledány důvody, pro které by mělo být návrhu vyhověno. Soud proto návrh zamítl.
19. Pokud jde o náklady řízení, na jejich náhradu nemá žádný z účastníků řízení právo (§ 93 odst. 4 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e n í** kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s.ř.s.). Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Brno dne 3. září 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu